

Střípky z historie: 24. Bratrská jednota Chelčického 1947

V roce 1947 vyšla v nakladatelství Bohuslav Rupp kniha ČESKÉ KŘŠŤANSTVÍ z pera katolického religionisty Dr. Josefa Kubalíka. Spisek s podtitulem *Církev Kristova a jiné náboženské společnosti v naší vlasti* věnuje jednu kapitolu *Bratrské jednotě Chelčického*.

Jde o zajímavý pohled na poválečné baptisty, jak je tehdy vnímal vzdělaný římský katolík. Není bez zajímavosti srovnat baptistické zásady, které autor na baptistech tehdy zřetelně rozpoznával, se současným *zamlklým baptismem* v dnes povětšinou již evangelikální BJB.

Střípky z historie

Bratrská jednota Chelčického 1947

D R J O S E F K U B A L Í K

ČESKÉ KŘESŤANSTVÍ

Církev Kristova a jiné náboženské společnosti

v naší vlasti

Bohuslav Rupp

— — — — —
P r a h a 1 9 4 7

*Bratrská Jednota Chelčického (domácí
větev světového svazu baptistů —
Baptist Worlth Alliance)*

Jednota Chelčického jest odnoží světového svazu baptistů čítajícího as 20 milionů členů. Českým organisátorem baptistů byl Jindřich Novotný, svobodný reformovaný kazatel, jenž r. 1895 vystoupil ze svobodné reformované církve, a založil v Praze-Vršovicích první český baptistický sbor. V nové denominaci záhy zřizuje mládenecký spolek baptistický, vydržující si dalšího kazatele, Václava Králíčka, jenž studoval 3 roky na baptistické škole v Hamburku. Třetím kazatelem předválečných baptistů u nás byl nynější unitář, Norbert Čapek. Během doby se podařilo jim získati

⁹⁾ Al. Adlof: Úvod do Nov. Zákona. Nákl. Spolku křesť. mlad. — 1939. Str. 79.

¹⁰⁾ Al. Adlof: Přehled biblického učení. Nákl. Spolku křesť. mlad. — 1934. Str. 54.

více členů nesoucích název »Pražský sbor ve víře pokřtěných křesťanů«, jenž měl značné potíže s úřady, které nechtěly jej schváliti. Vydávali před válkou měsíčník »Posel pokoje« a od r. 1908 se stává orgánem této Jednoty časopis »Chelčický«. Baptistická denominace sice v bývalém Rakousku byla uznána pro Uhry, ale v českých zemích jako státní církev uznána nebyla a dosud není. Podporování zahraničními přáteli, vykazují značnou činnost nábožensko-literární, zvláště vydáváním t. zv. traktátů Bratrské jednoty Chelčického, jež řeší různé otázky a zejména kritisují a nenávistně pomlouvají společného prý nepřítele všech protestantů, »jezovitskou« církev.

Na př. traktát č. 5.: »Některé rozdíly mezi čes. Bratry a řím. katolíky.«

Nejvýznačnější zvláštností baptistů je, že udílí křest jedině lidem dospělým. Jejich církev je prý založena na Písmu, a zásadně ehce býti neodvislá od státu. Ohledně církevní správy je kongregacionalistická, to znamená, že každý sbor je samostatný a může býti členem světového Svazu baptistů, který mu pak skýtá podporu hmotnou i duchovní.

Svým duchovním otcem prohlašují Petra Chelčického, od něhož kromě antipatie k Církvi přijali i mnoho jiných názorů, neschvalují soudů, přísahy, války, atd. Ježto křest nemluvňátek není v Písmu přikázán, zavrhnou jej a křtí jen dospělé, opravdu věřící své příslušníky. Nelze ovšem upřítí správnost tvrzení, že křest nemluvňat není v Písmu nakázán, ale jsou v něm takové výroky, že z nich právem vyvozujeme platnost křtu dítek. Tak na př. Skutky apoštolské — II, 39 — líčí kázání sv. Petra, jenž vyžaduje na posluchačích pokání a křest: »Vždyť vám platí to zaslíbení, i dítkám vašim a všem, kteří jsou v dáli, kolik jich koli povolá Pán Bůh náš.«

Kapitola 16. téže knihy vypravuje o uvěznění sv. Pavla a jeho průvodce ve Filippech; o půlnoci nastalo zemětřesení, žalářník se svou rodinou uvěřil a všichni, i jeho dítky i celý

dům byli pokřtěni. Též možno poukázat na evangelium sv. Marka, X. 14 — a jiné texty. Církevní dějiny nepřímo do-
tvrzují oprávněnost křtu dítek tím, že nečiní zmínky o tom,
že by se v určité době začalo se křtem nemluvnat. A již ze
2. st. máme nesporné důkazy, že křest dětí byl věcí ob-
vyklou. Křest dospělých u baptistů se koná ve zvláštním
obleku, připraví se suché šaty, aby se pokřtěný v oddělené
místnosti převlékl; při obřadu, jenž se koná ponořením ve
vodě, jsou různé zpěvy, modlitby a též kázání.¹¹⁾

Věrouka Jednoty Chelčického v podstatě souhlasí s uče-
ním církve čsbr. evangelické, zvláště centrální reformační
nauky o autoritě Písem a ospravedlnění z víry jsou oběma
denominacím společné. Baptisté vidí své poslání v tom
právě, aby do důsledku provedli protestantské zásady a
vycházejí z přesvědčení, že každý jedinec je úplně své-
právný ve věcech svého nitra a svědomí. Dr. Mullins de-
finuje to, čím se liší baptisté od jiných denominací slovy:
Svéprávnost, kompetence lidské duše v náboženství.¹²⁾ Z to-
hoto kardinálního principu kompetence duše v náboženství
odvozují svá baptistická axiomata. Jsou to: 1. Svatý a mi-
lující Otec má právo býti suverénem (princip theologický).
2. Všechny duše mají stejné právo na styk s Bohem (prin-
cip náboženský). Tato zásada nepřipouští ani prostředníka,
ani kněze. 3. Všichni věřící mají v církvi stejná práva i po-
vinnosti, tím je vyjádřen požadavek církevní demokratič-
nosti (princip církevní). 4. Odpovědnost duše předpokládá
svobodu; tato zásada odmítá každou zástupnou, zprostřed-
kující činnost mezi člověkem a Bohem. 5. Milovati bližního
jako sebe (princip sociální). 6. Svobodná církev ve svo-
bodném státě. Poněvadž prý duchovní otec historické Jed-
noty, Chelčický, praktikoval těchto šest axiomat a zvláště
svými spisy dával podněty k rozluce církve od státu a tím

¹¹⁾ Srovn. Čsl. církevní zákony. Bušek. Str. 1272.

¹²⁾ Kostnické jiskry — řídí: Dr. A. Boháč, Fr. Žilka, Fr. Lin-
hart, roč. 1925. Str. 189.

stál na stanovisku kompetence lidské duše v náboženství, byl a jest největším českým baptistou.

Dnes mají čeští baptisté ústředí v Praze XII, náměstí krále Jiřího 84, čítají as 4400 členů ve 24 sborech a 141 kazatelských stanic. Z 26 predikantů na prvním místě dlužno se zmíniti o kazateli: Tolarovi, Jindř. Novotném, Jindř. Procházce, na Moravě Jos. Dvořákovi (nyní je předsedou). Vydřují charitativní ústav: Dětský domov Chelčického v Podbořanech.

Kapitolu *Bratrská jednota Chelčického* si můžete stáhnout zde:

[Jednota_Chelcickeho_Stranka_1Stáhnout](#)

[Jednota_Chelcickeho_Stranka_2Stáhnout](#)

[Jednota_Chelcickeho_Stranka_3Stáhnout](#)

[Jednota_Chelcickeho_Stranka_4Stáhnout](#)

-red-

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Česká republika](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj baptistických sborů](#)